

EL LLENGUATGE

Noms i adjectius (II)

30/VIII/1929

Fa uns dies posàvem en relleu les expressions de grat o de bon grat i la de sentit contrari, de mal grat. El fet que de bon grat s'oposi a de mal grat podria fer creure que de grat té un significat neutre, ni positiu ni negatiu. Però ja hem vist que no és pas així: sense la intervenció de cap adjectiu, de grat té el mateix valor que amb l'adjunció de la forma adjectiva bon de sentit positiu.

No es tracta pas de cap fet isolat de la llengua. Són diversos els substantius que usats sense cap adjectiu que els modifiqui o els determini tenen el mateix valor que amb l'adjunció del qualificatiu a què ens hem referit. Efectivament, el gust, la sort o l'humor poden ésser bons o dolents, però quan diem que algú té gust, volem dir que té bon gust, quan diem que té sort volem dir que té bona sort i si diem que està d'humor volem significar que està de bon humor. gust doncs, pot ésser equivalent de bon gust, sort de bona sort i humor de bon humor en oposició, respectivament, a mal gust, mala sort i mal humor (que cal escriure sempre separadament, i no «malhumor», encara que existeixin els adjectius malhumorat i malhumorós. Un escorcoll pacient, sens dubte, podria ampliar aquesta sèrie.

Un cas especial el constitueixen els mots grafia i ortografia és a dir, «bona grafia». La grafia d'un mot és la seva forma escrita, el conjunt de signes que el representen gràficament. I l'ortografia és la recta escriptura dels mots i la part de la gramàtica que tracta d'aquesta qüestió. Així, l'expressió «una ortografia defectuosa» podria semblar un contrastent, ja que ortografia vol dir «recta grafia». Però no és pas així: «una grafia defectuosa» seria referida a un sol mot, i «una ortografia defectuosa» té un abast general. I, d'altra banda si ens hem de referir a qüestions relacionades amb l'ús propi o impropí dels signes que anomenem lletres i dels altres signes auxiliars (accents, punts, etc), hem de recórrer necessàriament a l'adjectiu ortogràfic ja que la forma simple, gràfic concerneix molts altres aspectes: tipografia, cal·ligrafia, compaginació, il·lustració, etc.

ALBERT JANE